

Illustrasjonsfoto: Colourbox.no

ILOS' ÅRSRAPPORT 2020

UiO : **Institutt for litteratur, områdestudier og europeiske språk**
Det humanistiske fakultet

ILOS' årsrapport for 2020

ILOS' årsrapport er en kortfattet rapport som tar for seg viktige saker av strategisk betydning. Den følger årsplanens rammer, men i et mindre omfang. Og fordi 2020 ble et år preget av koronapandemien, måtte vi også endre mål underveis.

Instituttet satte opprinnelig opp tre sentrale strategiske mål for kjerneaktivitetene våre for 2020:

- Gjennomføring, med et langsiktige målet om at 2/3 av alle bachelorstudenter på instituttets programmer gjennomfører graden sin.
- Eksterne midler, med et spesielt fokus på EUs konsortiebaserte forskningsprogrammer og på de stadig viktigere utlysningene innen utdanning.
- Samfunnskontakt: nye tiltak som praksisemner og kunnskapsutveksling skal dyrke frem mer kontakt med samfunnet omkring instituttet, særlig utenfor akademia.

2020 ble annerledesåret. 12. mars 2020 stengte hele samfunnet ned som følge av virus-utbruddet. Universitetet i Oslo ble pålagt å innføre digital undervisning og ansatte måtte jobbe hjemmefra store deler av året. 2020 har derfor vært et år med begrensninger og stadig påminnelse om å holde avstand til hverandre, og med stadig skiftende regler og smittebølger. ILOS' planlagte aktiviteter for 2020 har som følge av dette vært begrenset og mye har ikke blitt gjennomført. Alle ILOS' ansatte har vist en utrolig omstillingsevne og har blitt dyktige på zoom-undervisning.

ILOS var først ute på fakultetet da vi gjennomførte digitalt styremøte allerede 15. mars 2020, slik at vi klarte å opprettholde driften av instituttet. ILOS' ansatte har klart å forske, fullføre undervisning og eksamener, opprettholde studenttallet – og til og med øke antall avlagte eksamener. Innsatsen som hver og en har lagt ned er stor og alle har gjort en fantastisk jobb. Men det er også en prestasjon med tanke på krevende arbeidsforhold på hjemmekontoret og med bekymringer for hverandres helse. Det er lite tvil om at ILOS' ansatte har bidratt stort i dugnaden under koronapandemien.

2020 var også det siste året for lederteamet med instituttleder Karen Gammelgaard i spissen. En stor takk skal derfor også gå til Tina Skouen (ph.d.-leder), Johan Schimanski (forskningsleder), Christian Janss (utdanningsleder) og Karen Gammelgaard.

Fremragende utdanning og læringsmiljø

Flere av punktene under dette området er ikke blitt fulgt opp i særlig grad enten fordi koronaen har gjort det nødvendig å nedprioritere oppgaver eller fordi omleggingen til digital undervisning har ført til at planlagte aktiviteter ikke lenger er relevante.

Det suverent viktigste aktiviteten innen undervisning ble behovet for omlegging fra fysisk til digital undervisning da samfunnet ble stengt i mars 2020. Endringen innebar en svært stor og svært brå omstilling av undervisningsoppleggene, hastopplæring i bruk av digitale plattformer med mer. Siden de ansatte på dette tidspunktet hadde svært ulik grad av digital kompetanse, ble løsningene og resultatet nokså forskjellige. I likhet med resten av sektoren arbeidet instituttet i 2020 derfor målrettet med å etablere kvalitative standarder for digital undervisning og med å kunne tilby ansatte opplæring i de digitale løsningene som UiO tok i bruk.

Fagmiljøet *engelsk* har på grunn av undervisningsgruppene størrelse utelukkende tilbudt digital undervisning i hele pandemiperioden. Andre fag har i perioder med lettelse i tiltakene kunnet tilby noe fysisk undervisning, men i sum ble det meste tilbudt digitalt i 2020. Fra mars 2020 var det ingen emner som hadde krav om obligatorisk oppmøte til undervisningen. I likhet med resten av fakultetet vurderte instituttet det slik at det i den nye situasjonen ikke var mulig å opprettholde de kvalitetssikrede rutinene og kontrollen fra instituttets side som et slikt krav forutsetter. Det stilte også krav til studentens situasjon, som det i de fleste tilfeller ikke var mulig å legge til rette for.

Det ble innført egenmelding ved forfall til obligatoriske aktiviteter og eksamen, hovedsakelig begrunnet i behovet for å avlaste fastleger og helsevesen for øvrig. Dette avlastet samtidig studieadministrasjonen, som normalt bruker svært mye tid på saksbehandling av attester.

I utgangspunktet var det våren 2020 klart færre (drøyt 700) undervisningsmeldinger sammenlignet med våren 2019. Gjennomføringen på instituttets emner var imidlertid så god at det likevel bare var 85 færre beståtte eksamener enn våren 2019. Den gode gjennomføringen fortsatte i høstsemesteret, og er klart bedre enn foregående år. Studiepoengproduksjonen i 2020 var dermed den høyeste siden 2018. Oppmeldingstallene til emnene har siden 2018 vært lavere, men i 2020 var til gjengjeld gjennomføringen klart bedre. Sammenlignet med antall studenter var studiepoengproduksjonen ved ILOS den beste i instituttets historie: våre studenter tok i snitt 40,25 studiepoeng i 2020. Det er første gang snittallet går over 40 studiepoeng per capita.

ILOS' aktivitet 1: Læringsmiljø og oppfølging av førsteårsstudenter

Det var fra flere hold ønske om å bruke fadderne mer differensiert enn før. På grunn av pandemisituasjonen og omstillingen til heldigital undervisning tidlig våren 2020, besluttet instituttet, som HF for øvrig, å innføre ordningen *Online Learning Assistant*, en ordning der læringsassistenter høsten 2020 holdt digitale, faglig-sosiale samlinger for mindre grupper av studenter.

Instituttet ønsket i 2020 å videreutvikle ordningen innen det bestående kvalitetssikrings-systemet. Samtidig har ordningen vært under omfattende revisjon fra sentralt hold. Det reviderte kvalitetssystemet vil gi en felles ordning for studentevalueringer som er tettere integrert med lærerens emneevaluering. En diskusjon av instituttets egne ordninger innenfor nytt kvalitetssystem vil derfor skje når dette er etablert i løpet av 2021.

Det var merkbart flere emneansvarlige som leverte sensorveiledning i 2020. Det var riktignok fortsatt noen emner som ikke fikk sensorveiledning, men problemet ble i løpet av 2020 langt

mindre, og oppfølgingen av dette kan i fremtiden tas ut av årsplaner og gå over i ordinær drift.

ILOS' aktivitet 2: Samfunns- og arbeidslivsrelevans

Instituttet vurderte å opprette en gruppe blant instituttets vitenskapelig ansatte som skulle samordne erfaringer i praksisemnene på tvers av fag, men dette har vi gått bort fra. Årsaken til dette er at det foreløpig er samlet få erfaringer, og fordi vi tror at det å ta hånd om praksis er så sterkt knyttet til faget og til de vitenskapeliges relasjoner at det er enklest og best om ansvaret ligger i de enkelte fagmiljøene.

Instituttet utredet muligheten for å opprette et lekse- og kunnskapssenter som drives av studenter på skolefagene, og med mulighet for å gi dem studiepoeng for dette, men ser at dette er vanskelig, fordi det er vanskelig å finne en plattform som kan gi våre studenter studiepoeng innenfor praksisemner i ren leksehjelp. En del av intensjonen med disse planene ble imidlertid oppfylt gjennom innføringen av læringsassistenter.

Det er vært god aktivitet på de nye praksisemnene, både på bachelor- og på masternivå. Interessen fra studentene har vært middels stor, slik at vi har kunnet gjøre oss erfaringer uten å overbelaste veiledningskapasiteten, både faglig og administrativt. Aktiviteten er nokså ulikt fordelt på fag, og det er åpenbart at visse lærere og fagmiljøer foreløpig har en langt mer offensiv tilnærming enn andre. Aktiviteten har ført til at instituttet ved årsskiftet hadde utviklet god kontakt med noen arbeidsgivere, og dette resulterer nå i mer formaliserte avtaler som skal sikre stabilitet og kvalitet i praksistilbudet.

ILOS aktivitet 3: Internasjonalisering

Instituttet har utarbeidet noen strategiske føringer for kriteriene for å fornye og opprette nye Erasmus-avtaler. Instituttets avtaleportefølje er påbegynt endret i tråd med dette, og kommer til å fortsette dette arbeidet fremover.

ILOS aktivitet 4: Innsats for Senter for fremragende utdanning (SFU)

Instituttet skulle arbeide systematisk med å etablere kontinuitet i fagmiljøenes arbeid med omsøkte prosjekter til Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høgare utdanning (DIKU), slik at vi er klare når søknadsfrister blir kunngjort. Kontinuiteten har i 2020 bestått i at romanskilmiljøet, som stod bak forrige DIKU-søknad, også har bidratt inn i søknaden (om midler til å utvikle relasjonen skole-universitet) som gikk fra IAKH, ILS og ILOS.

ILOS aktivitet 5: Ph.d.-programmet

Instituttet har gjennomført en karriereworkshop, ledet av en internasjonal *coach*, med deltakelse av både ph.d.-stipendiater og postdoktorer. Se for øvrig mer utførlige kommentarer i forskningsrapporten.

Grensesprengende forskning

Forskning utgjør en stor del av den samlede tiden instituttets ansatte legger ned i arbeidet sitt. I 2020 hadde instituttet et særlig fokus på EUs konsortiebaserte forskningsprogrammer,

fordi dette er en arena med store muligheter for forskerne. Samarbeid om forskningsprosjekter leder ofte til karriereutvikling, miljøbygging og gode forskningspublikasjoner. Et internasjonalt orientert institutt som ILOS kan ha mye å hente på dette feltet.

ILOS aktivitet 6: EUs konsortiebaserte forskningsprogrammer

Instituttet har arbeidet med å identifisere relevante EU-utlysninger for forskerne våre og gjøre det attraktivt for dem å søke disse utlysningene. Instituttet jobber samtidig med at instituttets forskningsadministrasjon bygger solid kompetanse på å håndtere konsortiebaserte søknader innenfor EU-systemet.

ILOS aktivitet 7: Forskningsetikk

Instituttet har avventet fakultetet i denne saken.

ILOS aktivitet 8: Innsats for Senter for fremragende forskning (SFF)

Miljøet knyttet til Literature, Cognition and Emotions, instituttets store tverrfakultære satsning finansiert av HF's Faglige prioriteringer III, sendte i november 2020 inn en søknad om status som SFF.

Ta kunnskap i bruk

ILOS aktivitet 9: Kunnskapsutveksling

Instituttet har påbegynt arbeidet med å legge til rette for at våre ansatte utvikler kontakter for å utvikle prosjekter innen kunnskapsutveksling. Vi har videre opprettholdt en høy aktivitet på instituttets Twitter-konto, noe vi håper kan bidra til økt kunnskap om instituttets forskningsaktiviteter i samfunnet.

En helhetlig personalpolitikk

Instituttets ledelse tilstreber seg at alle ansatte på ILOS skal kjenne godt til mulighetene som ligger i egen stilling, og alle på instituttet skal ha mulighet for å utvikle seg faglig. I medarbeidersamtalene sikrer vi at alle kjenner til [UiOs retningslinjer mot trakassering](#).

ILOS aktivitet 10: Fagmiljøene

Instituttet lyste ut fagmiljømidler, men på grunn av pandemien kunne få tiltak gjennomføres.

Ledelsen og styret påbegynte en evaluering av funksjonsbeskrivelsen for fagansvarlige i november 2020 og arbeidet med revideringen av funksjonsbeskrivelsen vil fortsette i 2021.

ILOS aktivitet 11: Ressursplanlegging

Det ble avholdt et overleveringsseminar via Zoom for nytt lederteam som skulle tiltre fra januar 2021.

Virksomhetsovergripende tiltak

ILOS aktivitet 12: Grønt ILOS

ILOS hadde for 2020 mange ambisjoner med hensyn til å redusere CO₂-utslippet vårt. Dette skulle vi gjøre ved blant annet å redusere antallet flyreiser og bekjempe matsvinn og innføre

klimasmart mat og drikke til alle arrangementer med bevertning. Som en følge av pandemien har dette blitt redusert på alle nivåer.

Menneskene på ILOS

ILOS hadde i 2020 118 årsverk, 18 i administrasjonen. Av disse var cirka 60 % kvinner. Det samlede antall årsverk omfatter både faste og midlertidig ansatte, men ikke timelærere og vitenskapelige assistenter. I den vitenskapelige staben finner vi den største andelen kvinner blant stipendiatene (68 %), mens begge våre dosenter er menn. Det var i 2020 32 årsverk professorer, av disse er 41 % kvinner, en oppgang fra året før. Blant førsteamanuensene (19,5 årsverk), var 46 % kvinner. I administrasjonen var det i 2020 en stor overvekt kvinner: 89 %.

Instituttet fikk i 2020 to nyansatte førsteamanuenser, begge i spansk.

De følgende fikk personlig opprykk til professor i 2020:

- Marit Grøtta (allmenn litteraturvitenskap)
- Mark Luccarelli (amerikansk kulturkunnskap og Nord-Amerika-studier)
- Christine Meklenborg Nilsen (fransk språk)
- Rebecca Scherr (amerikansk litteratur)
- Francesco Venturi (italiensk litteratur og kultur)

I 2020 var det to professorer som gikk av med pensjon:

- Bergljot Behrens, professor i engelsk språk
- Jakob Lothe, professor i engelskspråklig litteratur

Instituttstyret i 2020

Instituttstyret hadde ti møter i 2020, der det ble behandlet 38 vedtakssaker. Mesteparten av styresakene omhandlet instituttets økonomi, slik som regnskaps-rapporter og budsjett. Instituttstyret vedtok også revideringen av stillingsplanen for perioden 2018-2022.

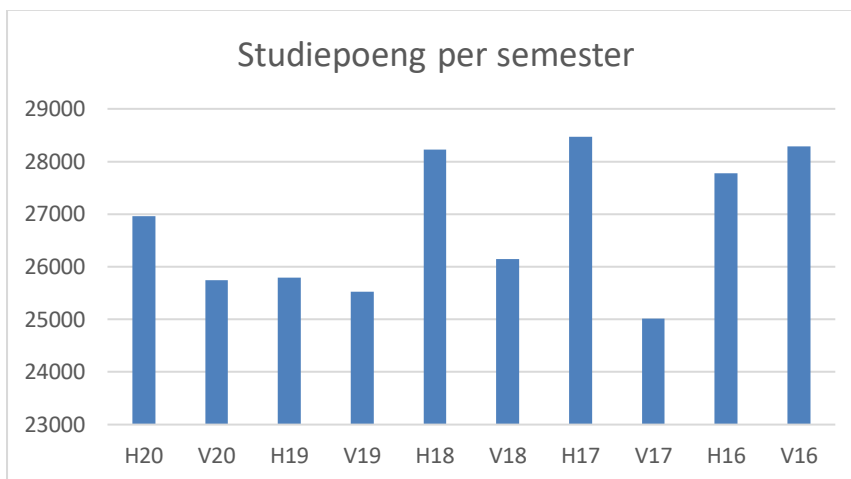
Instituttstyret behandlet ansettelsene av ny instituttleder ved ILOS, én stipendiatstilling på det NFR-finansierte prosjektet *LegitRuss*, én stipendiatstilling innen *Literature and Culture in the Spanish-speaking world* og én postdoktorstilling på NFR-prosjektet *Fakespeak*. Styret vedtok også fordelingen av doktorgradsstillinger tildelt fra fakultetet for 2021.

Styret oppnevnte nytt valgstyre for ILOS for perioden 2020-2023 og det ble valgt nye styremedlemmer.

Utvalgt studiestatistikk

Studiepoeng og emner per semester

Semester	Studiepoeng totalt	Antall emner
H20	26 965	151
V20	25 740	173
H19	25 790	149
V19	25 525	172
H18	28 220	158
V18	26 150	183
H17	28 465	153
V17	25 015	182
H16	27 780	168
V16	28 290	188

Innleverte masteroppgaver ved ILOS 2016-2020 (inkludert Lektorprogrammet)

	2016	2017	2018	2019	2020	Totalt
Allmenn litt./EST	18	11	12	9	18	68
ENG språk	11	5	7	4	8	35
ENGLABS	37	43	30	33	37	143
Fransk	13	6	5	4	17	45
Tysk/NED	6	6	3	2	8	25
Slavisk	8	10	9	9	9	45
SPLA	14	8	8	13	12	55
ITA	4	4	3	3	2	16
ILOS	111	93	77	77	111	358